

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra DEN DANSKE SAG

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 61.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig10val-shoot-idm139947087833936/facsimile.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Den Danske Sag

vendigheden deraf føles i en stedse videre Omkreds, til denne høinordiske Kæmpe-Tanke bryder igiennem, som saa mange andre og vil da selv bevise baade sin Udførlighed og Gavnlighed.

Det er nemlig ikke blot min Paastand, min Tro og min Overbevisning, men det er en indlysende Sandhed, som maa falde Enhver i Øinene, der har faaet aabne Øine for Menneske-Livet haade i det Smaa og i det Store, at naar Oplysning og Videnskabelighed skal være levende, blomstre til Livets Lyst og bære Frugt til Livets Gavn, da maa de, som alle andre baade aandelige og legemlige Planter og Træer, have Rod i den Jord, de skal trives i, saa det er ikke blot Menig-Mand, der, naar han skal blive oplyst til sit eget og det Helas Gavn, maa oplyses paa sit Modersmaal og om sin Livs-Stilling baade som det Menneske, han er, midt iblandt sit Folk, og som den Borger, han er i sit Fæderneland, og det er ikke blot Embeds-Mændene i et Rige, som, for at være dygtige Redskaber i Regjeringens Haand og virkelige Støtter for Riget, maae kiende og elske deres Fæderneland, Folk og Modersmaal, men det er ogsaa Tilfældet med de Høilærde, ligesaa vel Tænkere som Digtere, ligesaa vel Skrivere som Talere, at de bliver aldrig store i menneskelig Forstand, aldrig gavnlige, glædelige og ønskelige for det Folk, som avler, og det Rige, som føder dem, dersom det ikke er Folke-Aanden, som besjæler dem, og Moders-Maalet, som de faaer i deres Magt, til baade at oplyse sig med og udtrykke sig i. Videnskabeligheden eller Lærdommen, og selv for en stor Deel Digte-Konsten eller Poesien hos os, har derfor i den Latinske og Tyske Tid i det høieste været Pragt-Blomster, Tulipaner, og det var maaskee uundgaeligt, ligesom hos os Rosen-Tiden først begynder, naar Tulipan-Tiden er forbi, men herefter vil det være utaaeligt, og naar Menig-Mand bliver folkelig og menneskelig oplyst, unueligt, thi saasnart Menig-Mand bliver sig folkelig og menneskelig bevidst, vil han aldrig kiende nogen for sin Meister, som, langtfra at kunne forklare ham noget, ikke engang forstaaer ham, og naar han bliver sig borgerlig bevidst, vil han gjøre alle Folket og Riget unyttige Kunster brodløse, saa Piben maa faae en anden Lyd.

Det er da ogsaa kun Øien-Forblindelse, naar det i Danmark synes at forholde sig anderledes, synes som om Videnskabeligheden hos os aldrig kunde blive folkelig, eller Folkeligheden videnskabelig, thi det ligger deels deri, at Danskerne, som